

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayinevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan ve yayinevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN
978-625-96712-4-6

TR 23072025-B1

YAYIN
KOORDİNATÖRLERİ

ALİ ÖZCAN
VEYSEL GÜL

İLETİŞİM

avayinlari
Av Yayınları
avayinlari@gmail.com
Av Yayınları
www.avayinlari.com.tr

DİZGİ

Zeynep ŞENER ÖZBEK

GRAFİK TASARIM

AYŞEGÜL ÇAYCAN

ÖN SÖZ

Ortaokul dönemi ve LGS hazırlık süreci; uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla ortaokula ve LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızda başlangıçta konu özetleri bulunmaktadır. Bu bölümler ile konu tekrarı yapmış olacaksınız. Konu eksikliğinizi tamamladıktan sonra etkinlik bölümüne geçebilirsiniz.

Kitabımızdaki **yeşil** renkli bölümler, konu etkinliklerinden oluşmaktadır. Bu etkinlikleri çözerek konuyu pekiştirmiş ve derinlemesine öğrenmiş olacaksınız.

Kitabımızdaki **mavi** renkli bölümler, temel seviye sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri çözerek ilgili konunun temel becerilerini edinmiş olacaksınız.

Kitabımızdaki **turuncu** renkli bölümler, beceri temelli sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümleri de başarıyla bitirdiğinizde ilgili konuya tüm hatlarıyla hâkim olacaksınız.

Kitabımızdaki **kırmızı** renkli bölümler, ödev sayfalarından oluşmaktadır. Bu bölümlerle ilgili konuyu son kez tekrar edip öğrendiklerinizi kalıcı hâle getirmiş olacaksınız.

Bölüm sonlarındaki **mor** renkteki Bölüm Değerlendirme Testleri, MEB soruları düzeyinde size rehber olacak testlerdir. Özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve sınavlara gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Kitabın hazırlanmasında emeği geçen deneyimli yazarlarımıza ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın sizleri hedeflerinize taşımaya dileğiyle...

AV OLMADAN SINAV OLMAZ!

ALİ ÖZCAN - VEYSEL GÜL
AV YAYINLARI YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

BASKI VE CİLT :

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim, 1207 Sk ostim No:3 c-d, 06374 Ostim Osb/Yenimahalle/Ankara

İletişim : 0 (850) 302 20 90 - 0 (549) 814 44 13

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

MEHMET ÂKİF ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

AV YAYINLARI

1. BÖLÜM: SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam	5
Bölüm Değerlendirme Testi.....	30

2. BÖLÜM: CÜMLEDE ANLAM

Cümlede Anlam.....	37
Bölüm Değerlendirme Testi.....	64

3. BÖLÜM: PARAGRAF

Paragraf	69
Bölüm Değerlendirme Testi.....	104

4. BÖLÜM: GÖRSEL OKUMA VE SÖZEL YETENEK

Görsel Okuma ve Sözel Yetenek	109
Bölüm Değerlendirme Testi.....	148

5. BÖLÜM: DİL YAPILARI

Dil Yapıları.....	161
Bölüm Değerlendirme Testi.....	196

6. BÖLÜM: YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

Azım Kuralları ve Noktalama İşaretleri	201
Bölüm Değerlendirme Testi.....	228

7. BÖLÜM: METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI

Metin Türleri ve Söz Sanatları	233
Bölüm Değerlendirme Testi.....	254

8. BÖLÜM: DİNLEME VE KONUŞMA BECERİLERİ SINAV ÖRNEKLERİ

Dinleme ve Konuşma Becerileri Sınav Örnekleri	261
---	-----

CEVAP ANAHTARI	267
----------------------	-----

1. BÖLÜM

Sözcükte Anlam

Çok Anlamlılık: Sözcüklerin zaman içinde farklı nedenlerle değişik durumlar için kullanılmasına, bir sözcüğün birden fazla anlam taşımasına denir.

Örnek: Ağaç bu sene yeni filizler verdi.

Mum dibine ışık vermez.

→ Bitki ortaya çıkarmak

→ Yaymak

Gerçek Anlam: Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamıdır. Sözlük anlamı olarak da bilinir.

Örnek: Elinde tuttuğu ince dal birden kırıldı.

→ Kendi cinsinden olanlara göre dar ve kalınlığı az olan

Mecaz Anlam: Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır.

Örnek: Bu ince davranışıyla konuyu çözdü.

→ Düşünce, duygu veya davranış bakımından insanın sevgi ve saygısını kazanan

Terim Anlam: Bir bilim, sanat, spor, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel bir kavramı karşılayan anlamdır.

Örnek: Voleybol maçındaki smaçlarım çok beğenildi.

Eş Anlamlı Sözcükler: Yazılış ve okunuşları farklı fakat anlamca aynı olan sözcüklerdir.

Örnek: siyah-kara, doktor-hekim, adet-tane...

Zıt Anlamlı Sözcükler: Anlamca birbirinin tam tersi durum ya da kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek: aşağı-yukarı, içeri-dışarı, ileri-geri...

Eş Sesli Sözcükler: Yazılışları aynı fakat anlamları farklı olan sözcüklerdir.

Örnek: Kahvaltıda iki bardak çay içtim.

Köydeki çayda yüzdüm.

→ Çeşitli bitkilerin yaprak veya çiçeklerinin demlenmesiyle elde edilen bir içecek türü

→ Dereden büyük, ırmaktan küçük akarsu

Somut Anlamlı Sözcükler: Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz sözcüklerdir.

Örnek: Dışarı çıktığımızda serin bir rüzgâr esiyordu.

Soyut Anlamlı Sözcükler: Beş duyu organımızdan hiçbirisiyle algılayamadığımız sözcüklerdir.

Örnek: Akşam erken yatınca birçok rüya gördüm.

Pekiştirme: Çeşitli yollarla bir sözcüğün anlam derecesinin yani kuvvetinin artırılmasıdır.

Örnek: Tahtalarını yenilediğimiz kümes, sapasağlam oldu.

İkileme: Biçim veya anlamca birbirleriyle ilgisi bulunan aynı, yakın veya zıt anlamlı kelimelerin art arda getirilmesiyle oluşturulan kelime grubudur.

Örnek: Akşam akşam başımıza iş aldık.

Deyim: Çoğunlukla gerçek anlamından ayrı bir anlam taşıyan, en az iki sözcükten oluşan kalıplaşmış söz veya sözcük gruplarıdır.

Örnek: Yaptığı bu hareketle iyice gözümde düştü.

Atasözü: Ataların uzun denemelere ve gözlemlere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce, öğüt olarak veren ve kalıplaşmış bir biçimi olan sözlerdir. Atasözlerinin söyleyeni belli değildir.

Örnek: Damlaya damlaya göl olur.

ETKİNLİK-1

Aşağıda anlamları verilen sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız.

Çocuklarımızın sağlıklı gelişmesi, bağışıklık sistemlerinin güçlü olması için et, tavuk, yumurta, balık gibi kaliteli protein kaynaklarına ihtiyaçları olduğunu biliyoruz. Bunları seçerken son derece dikkatli ve özenli olmak gerekiyor. Küçük çocuğunuza kırmızı etle, tavuk etiyle antibiyotik yüklemesi yapmayın. Çünkü endüstriyel hayvancılıkla ilgili pek çok sorun var. Güneş görmeden, solucan yemeden büyüyen tavuğun etinin D vitamini, omega-3 yağ asitleri gibi değerli besin maddelerinden yana fakir olduğuna emin olabilirsiniz.

- Özen gösterilerek yapılan iş ⇒
- Sanayi ile ilgili, sınai ⇒
- Bazı mikroplara karşı aşı veya doğal yolla kazanılmış direnç durumu ⇒
- Yenilebilir, beslenmeye elverişli her tür madde, azık, gıda ⇒
- Olması gerekenden az ⇒

ETKİNLİK-2

“Açık” sözcüğünün aşağıdaki cümlelerde hangi anlamda kullanıldığını belirleyiniz.

1)	Gecenin bir vakti açık eczane aradık.	a)	Rengi koyu olmayan, koyu karşıtı												
2)	Kat kat giyinen adamın sadece başı açıktı.	b)	Çalışır durumda olan												
3)	Balıkçı tekneleri açıkta görünüyordu.	c)	Açılmış, kapalı olmayan, kapalı karşıtı												
4)	Onun bütün işi açıktır.	ç)	Örtüsüz, çıplak												
5)	Üzerinde açık mavi bir elbise vardı.	d)	Boş												
6)	Masada açık yer kalmadı.	e)	Denizin kıyıdan uzakça olan yeri												
7)	Açık pencereden içeri girmiş güvercin.	f)	Bir gereksinimin karşılanamaması durumu												
8)	Esnaflarda çirak açığı artıyordu.	g)	Gizliliği olmayan, olduğu gibi görünen												
1)		2)		3)		4)		5)		6)		7)		8)	

ETKİNLİK-3

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldığını bulup işaretleyiniz.

Cümleler	Cümledeki Anlamı	
1. Kurban Bayramı öncesinde bıçakların <u>ağzını</u> kontrol ettik.	a. Kapların veya içi boş şeylerin açık tarafı	
	b. Koy, körfez, liman vb. yerlerin açık tarafı	
	c. Kesici aletlerin keskin tarafı	
2. Tabaktaki cevizleri balkona çıkarıp çekiçe <u>kırdı</u> .	a. Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak	
	b. Bir şeyin fiyatını azaltmak, indirmek	
	c. Gücünü, etkisini azaltmak	
3. Hiç hak etmediğim hâlde bana çok <u>ağır</u> sözler etti.	a. Tartıda çok çeken, hafif karşıtı	
	b. Dokunaklı, insanın gücüne giden, kırıcı	
	c. Ağırbaşlı, ciddi	
4. Yağmurdan ötürü pikniği gelecek haftaya <u>bıraktık</u> .	a. Elde bulunan bir şeyi tutmaz olmak	
	b. Bir işi başka bir zamana ertelemek	
	c. Sahiplik hakkını başkasına vermek	
5. Yıllarca çalışıp biriktirdiği parayla iki <u>göz</u> bir ev aldı.	a. Görme organı	
	b. Oda	
	c. Suyun topraktan kaynakıldığı yer, kaynak	
6. Dayımlar yaklaşık yirmi beş yıldır bu mahallede <u>oturuyor</u> .	a. Uygun gelmek, ölçüleri tam olmak	
	b. Bir yerde sürekli olarak kalmak, ikamet etmek	
	c. Hiçbir iş yapmadan boş vakit geçirmek, boş durmak	
7. Yeni patronumuz çok <u>sert</u> biriydi.	a. Esnekliği az olan, kolayca eğilip bükülmeyen	
	b. Titizlikle uygulanan, sıkı	
	c. Bağışlaması, hoşgörüsü olmayan	
8. Yaşlı adam, iki ineğin sütüyle beş boğaza <u>bakıyor</u> .	a. Bakışı bir şey üzerine çevirmek	
	b. Aramak	
	c. Beslemek, geçindirmek	
9. Bayatlamış ekmek <u>içlerini</u> köfte yapımında kullandı.	a. Cisimlerin yüzeyleri arasında kalan her nokta	
	b. Yiyeceklerde kabuğun sardığı bölüm	
	c. İnsanın manevi varlığıyla ilgili olan	
10. Elektrik kesilince tüm mahalle <u>karanlığa</u> gömüldü.	a. Işık olmama durumu	
	b. Üzüntü, sıkıntı, perişanlık	
	c. Yasalara, töreye uygun olmayan	

ETKİNLİK-4

Aşağıdaki sözcüklerin yay ayraç içerisindeki anlamına uygun olarak kullanıldığı cümleyi işaretleyiniz.

Cümleler	Cümledeki Anlamı
1. Kıta (Dörtlük)	a. "İstiklal Marşı"nın ilk kıtasını ezberledik.
	b. Tarihçiler, Asya kıtasını araştırıyor.
	c. Sınır bölgesine iki kıta asker gelecekti.
2. Tutmak (Kırağı, çiy veya karın bir yüzeyde görünür olması)	a. Yalan söyleyen birini kimse tutmaz.
	b. Biz ailece Beşiktaş'ı tutuyoruz.
	c. Lapa lapa yağan kar iki saatte tutmuş.
3. Yutmak (İnanmak, aldanmak, kanmak)	a. Senin numaralarını çocuklar bile yutmaz.
	b. Küçük çocuk, bazı heceleri yutuyor.
	c. Sana söyleyeceğim sözlerin hepsini yuttum.
4. Kaçırma (Ölçüyü, sınırı aşmak; fazlasına gitmek)	a. Trafiğe takılınca maçı kaçırdım.
	b. Mezuniyet yemeğinde tatlıyı fazla kaçırmış.
	c. Eline geçen fırsatların hepsini kaçırdın.
5. Bırakmak (Elde bulunan bir şeyi tutmaz olmak)	a. Halı yıkama işini haftaya bıraktık.
	b. Elindeki kitapları kitaplığına bıraktı.
	c. Maaşının bir kısmını kenara bıraktı.
6. Sıcak (Dostça olan, sevgi dolu)	a. Hasta adama bir tas sıcak çorba verdik.
	b. Bu sıcakta fındık toplamak çok zordu.
	c. Yıllardır sıcak bir yuva özlemi çekiyordu.
7. Aktarmak (İletmek, bildirmek)	a. Bu konudaki görüşlerini bana aktarabilirsin.
	b. Ustalar, binanın çatısını iki saatte aktardı.
	c. Yazarın son romanı sinemaya aktarılacak.
8. Eğilmek (Başkasının baskısını veya egemenliğini kabul etmek)	a. Tatilden sonra bu işin üstüne eğileceğim.
	b. Türk milleti tarih boyunca eğilmemiştir.
	c. Yere düşen kalemini eğilip aldı.
9. Almak (Ele geçirmek, fethetmek)	a. Pazardan ikişer kilo elma ile havuç aldım.
	b. Fatih Sultan Mehmet, Amasra'yı 1460'ta aldı.
	c. Bugün kardeşimi okuldan aldım.
10. Batmak (Saplanmak)	a. Böğürtlen toplarken eline diken batmış.
	b. Hesapsız harcamalarla kısa sürede battı.
	c. Çamurlu sahada top oynayınca üstüm battı.

ETKİNLİK-5

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin anlam özelliğini işaretleyiniz.

	Cümleler	Gerçek	Mecaz	Terim
1)	İkinci sınıftaki kardeşim, matematik dersinde <u>basamakları</u> öğrenmiş.			
2)	Okulda çıkan her karışıklıkta onun <u>parmağı</u> vardı.			
3)	Geldiğimizde binadaki dairelerin <u>ışıkları</u> kapalıydı.			
4)	Küçücük bir hata için bu kadar <u>ağır</u> sözler söylenmemeliydi.			
5)	İki yıl cezaevinde yatan adam, suçsuzluğu ispatlanınca <u>tahliye</u> edildi.			
6)	Taşınırken kitaplarının hepsini <u>boş</u> bir koliye yerleştirdi.			
7)	Hiç istemesem de seni dün akşam <u>kırdım</u> .			
8)	Çocuklar, akşama kadar sokakta top <u>oynuyordu</u> .			
9)	Uzay araştırmaları için havalanan roket <u>atmosfere</u> yaklaştı.			
10)	Hasta olduğum için dün akşam erkenden <u>uyudum</u> .			
11)	Rolünü unutan oyunculara <u>süflör</u> yardım ediyordu.			
12)	Mezunlar yemeğinde eski arkadaşlarıyla <u>koyu</u> bir sohbete daldık.			
13)	Tahtaları birleştirmek için çivinin <u>sivri</u> ucunu kullanmalısınız.			
14)	Dünkü maçta iki takım da birer <u>penaltı</u> kullandı.			
15)	Hızla koşarken ayağı taşa takılınca yere <u>düştü</u> .			
16)	Düğün için gittiğimiz Osmaniye’de çok <u>sıcak</u> karşılandık.			
17)	Rıza Kayaalp, Fransız rakibini iki dakikada <u>tuşla</u> yendi.			
18)	Yemeğin üzerine güzel bir <u>çay</u> içtik.			
19)	Öğretmenlerimiz, bize hayat boyu <u>ışık</u> olurlar.			
20)	Yarınki sınavda <u>tamlamalar</u> konusundan soru çıkmayacaktı.			

ETKİNLİK-6

“Kanıt, acayip, anı, kolay, bellek, çaylak, mısra, eksik, yapıt, yoksul, gezgin, görev” sözcüklerinin eş anlamlılarını aşağıdaki bulmacada bulunuz.

G	E	S	E	R	D	E	L	İ	L
A	N	H	A	F	I	Z	A	A	E
R	O	N	V	A	Z	İ	F	E	S
İ	K	E	K	K	E	D	Ö	B	E
P	S	A	Y	İ	N	İ	P	A	Y
Y	A	N	R	R	T	Z	L	S	Y
O	N	K	T	A	C	E	M	İ	A
H	A	T	İ	R	A	P	Y	T	H

ETKİNLİK-7

Aşağıda verilen sözcüklerin eş anlamlarını yazınız.

1. Hekim		6. Maaş		11. Ahenk		16. Hediye	
2. Deprem		7. Uzak		12. Sonbahar		17. Barış	
3. Kara		8. Yüzyıl		13. Uygarlık		18. Baytar	
4. Kuvvet		9. Yurt		14. Kıymet		19. Şekil	
5. Hücum		10. Batı		15. Kırmızı		20. Çağ	

ETKİNLİK-8

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin zıt anlamlılarını karşılarına yazınız.

	Cümleler	Zıt Anlamlıları
1)	Aylardır almak istediği bisiklete <u>zam</u> gelmiş.	
2)	Turnuvanın final maçından da <u>galip</u> ayrıldı.	
3)	Bu önemli konuda <u>nesnel</u> bir değerlendirme yaptı.	
4)	Bu hafta sinemaya üç <u>yerli</u> film geliyormuş.	
5)	Ödevimi yapmadığım için <u>eksi</u> aldım.	
6)	Okulumuza yeni gelen öğretmen <u>evliymiş</u> .	
7)	Balık tutmak için gittiği göl çok <u>derindi</u> .	
8)	Okula gittiğimde sınıf <u>boştu</u> .	
9)	Satranç tahtasındaki <u>yatay</u> kareleri ele geçirmişti.	
10)	Havalar soğumaya başlayınca kuşlar <u>güneye</u> göç etti.	

ETKİNLİK-9

Aşağıdaki eş sesli sözcükleri iki farklı anlama gelecek şekilde cümlelerde kullanınız.

Sözcükler	Cümleler
Arı	1.
	2.
Alay	1.
	2.
Satır	1.
	2.
Sağ	1.
	2.
Dolu	1.
	2.
Dil	1.
	2.

ETKİNLİK - 10

Aşağıda verilen ikilemeleri oluşumlarına göre uygun kutulara yerleştiriniz.

Şırlı şırlı	Akşam akşam	Yalan yanlış	Abur cubur	Eski püskü	Kılık kıyafet
Gece gündüz	Apar topar	Hızlı hızlı	Doğru dürüst	Aşağı yukarı	Çer çöp
Hısım akraba	Zaman zaman	İleri geri	Eğri büğrü	Eften püften	Er geç

a. Aynı Sözcüğün Tekrarı ile Oluşanlar	b. Yakın Anımlı Sözcüklerden Oluşanlar	c. İki Anlamsız Sözcükten Oluşanlar	ç. Anlamlı ve Anlamsız İki Sözcükten Oluşanlar	d. Karşıt Anımlı Sözcüklerden Oluşanlar

ETKİNLİK - 11

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun pekiştirme sözcüklerini yerleştiriniz.

Çepeçevre	Apayrı	Rengârenk	Taptaze	Paramparça
Sipsivri	Sapsarı	Dümdüz	Sırılsıklam	Bembeyaz

- Yağmur altında _____ oldum ama yine de gülüyordum.
- _____ bir bıçakla kesilen kâğıt çok düzgün oldu.
- Kar yağmaya başladığında her yer _____ oldu ve manzara çok huzurlu görünüyordu.
- Odayı _____ saran kitap rafları, her köşeyi dolduruyordu.
- Kazada arabamız _____ oldu ama şükürler olsun ki kimseye bir şey olmadı.
- Yol _____ uzanıyordu, hiçbir engebesi yoktu.
- O iki şehir gerçekten _____ dünyalardı; biri modern, diğeri ise tarihî dokusunu koruyan bir yerd.
- Sabah güneşiyle tarlalar _____ görünüyordu, her yer altın gibi parlıyordu.
- Sabah aldığım _____ ekmekler kahvaltıya çok yakıştı.
- Bahçedeki çiçekler _____ açmıştı ve etrafı güzellikleriyle süslüyordu.

ETKİNLİK-12

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin somut ya da soyut olma durumunu işaretleyiniz.

	Cümle	Somut	Soyut
1)	Her birey, <u>adaletin</u> sağlandığı bir ortamda daha mutlu olur.		
2)	Odaya giren <u>ışık</u> , pencerenin dışında bekleyen güneşin etkisiyle yoğunlaşır.		
3)	Bugün dışarıda çok güzel <u>hava</u> var, yürüyüş yapmak için harika bir gün.		
4)	Güneş ışığına bağlı olarak, ağaçların <u>gölgesi</u> yere düşer.		
5)	Onun <u>düşüncesi</u> çok farklıydı, herkesin bakış açısını sorgulayan bir yaklaşımdı.		
6)	Toplumun gelişmesi için <u>özgürlük</u> her zaman önemli bir unsurdur.		
7)	<u>Başarı</u> herkesin ulaşabileceği bir hedef değildir.		
8)	O, ailesinin her zaman en iyisini yapması için gösterdiği çabadan <u>gurur</u> duyuyordu.		
9)	<u>Saat</u> , zamanı ölçmemizi sağlayan bir araçtır.		
10)	Onun <u>yüzü</u> , tüm duygularını yansıtarak somut bir şekilde değişiyordu.		

ETKİNLİK-13

Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin yerine kullanılabilecek Türkçe sözcükleri yazınız.

	Cümle	Türkçesi
1)	Arkadaşlarımla parktayken <u>selfie</u> çektik ve bu anı ölümsüzleştirdik.	
2)	Yeni <u>laptopumla</u> derslerimi daha verimli bir şekilde çalışabiliyorum.	
3)	Bu yılın moda <u>trendleri</u> arasında pastel tonlar ve rahat kıyafetler öne çıkıyor.	
4)	Bugün okulda eğlenceli bir <u>aktivite</u> düzenlenecek, hepimiz katılacağız.	
5)	Yeni tanıştığımız öğretmen çok <u>sempatik</u> ve her zaman güler yüzlüydü.	
6)	Bu işin <u>illegal</u> olduğunu fark ettikten sonra hemen durduk.	
7)	Teknolojinin hızlı gelişimi, her <u>jenerasyonun</u> yaşam tarzını farklı şekilde etkiledi.	
8)	Şirket, <u>global</u> pazara açılmayı ve dünya çapında daha fazla müşteriye ulaşmayı hedefliyor.	
9)	Bugün sinemadaki tüm seanslar <u>full</u> olduğu için bilet bulamadık.	
10)	Bugün <u>online</u> eğitimde yeni bir konu işleyeceğiz, herkes hazır mı?	

ETKİNLİK - 14

Aşağıdaki deyimleri anlamları ile eşleştiriniz.

1)	Açık kapı bırakmak	a)	Sık sık iş, konu veya düşünce değiştirmek												
2)	Ağzından kaçırmak	b)	Aşırılığa kaçmamak												
3)	Daldan dala konmak	c)	Bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak												
4)	Dara düşmek	ç)	Kararını önceden vermiş olmak												
5)	Kabak tadı vermek	d)	İstemediği hâlde boş bulunup söyleyivermek												
6)	Kafasına koymak	e)	Para sıkıntısına düşmek												
7)	Tadında bırakmak	f)	Küçümsemek												
8)	Tepeden bakmak	g)	Aşırı tekrarlanması yüzünden bir şeyden doygunluk, yorgunluk veya bıkkınlık duymak												
1)		2)		3)		4)		5)		6)		7)		8)	

ETKİNLİK - 15

Aşağıdaki atasözlerini anlamları ile eşleştiriniz.

1)	Abanın kadri yağmurda bilinir.	a)	İnsan sevdiği kimse veya sevdiği iş yüzünden gelecek sıkıntılara katlanır.												
2)	Ağaç yaş iken eğilir.	b)	Güçlü bir şey, kendisi kadar güçlü olan başka bir şeyle etkisiz bırakılır.												
3)	Çivi çiviye söker.	c)	Öfkeli, sert kimsenin zararı kendisinedir.												
4)	Çok koşan çabuk yorulur.	ç)	Beğenmediğimiz bir kişinin yerine öyle birisi gelir ki eskisini arar.												
5)	Gelen gideni arar.	d)	Bir şeyin değeri, ona çok ihtiyaç duyulduğu zaman iyi anlaşılır.												
6)	Gülü seven dikenine katlanır.	e)	Değersiz, kötü kimselerle ilişki kuranlar kötü huy- lar edinirler.												
7)	Keskin sirke küpüne zarar.	f)	Sonuç elde edebilmek için harcanan çabanın yormayacak ölçüde olması gerekir.												
8)	Körle yatan şaşkı kalkar.	g)	İnsanlar küçük yaşta kolay eğitilir.												
1)		2)		3)		4)		5)		6)		7)		8)	

1. I. Kardeşimin doğum günü için alınan balonlar söndü.
II. Sobaya odun atmayınca ateş söndü.
III. Elektriğin gelmesiyle masadaki mum söndü.
IV. Gecenin ilerleyen saatlerinde tartışma söndü.
“Sönmek” **sözcüğü, numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
2. “Söylemek” **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde “sipariş etmek” anlamında kullanılmıştır?**
A) Ünlü şarkıcı, konserinde en sevilen şarkılarını söyledi.
B) Akşam yemeği için dışarıdan bir şeyler söyledik.
C) Bize geleceklerini üç gün önceden söylediler.
D) Okulunu ve arkadaşlarını çok sevdiğini söyledi.
3. Telefonu Graham Bell bulmuştur.
“Bulmak” **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?**
A) Senin bu fikrini akıllıca buldum.
B) Her mağazadan güzel bir şeyler bulur.
C) Kaybolan parasını masanın altında bulmuş.
D) Pasteur, kuduz aşısını buldu.
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bütün sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmıştır?
A) Sınava gireceği okulun adresini mahalle esnafına sordu.
B) Müzik dersinde solfej ne olduğunu öğrendik.
C) Okula yeni gelen öğrenci kuru, tıknaz bir çocuktur.
D) Geç uyanmanın tadı başka bir şeyde yoktur.
5. “Isınmak” **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?**
A) Havalar ısınınca pikniğe gideceğiz.
B) Bir bardak çay içince içim ısındı.
C) Yeni taşındığı mahalleye hemen ısındı.
D) Sobanın yanmasıyla odanın içi ısındı.
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?
A) Dayımın düğününe eş dost herkesi davet ettik.
B) Sınıfımızdaki panoları şiirlerle güzelce donattık.
C) Evimizdeki kilimlerin desenlerini inceleyeceğiz.
D) Teneffüste aşağı inenler zil çalınca yukarı yöneldi.

7. Belediyeden yapılan ilan herkesin dikkatini çekmiş.
Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki sözcüklerden birinin eş anlamlısı kullanılmıştır?

A) Okul takımı seçmeleri için duyuru yapıldı.
B) İlçemizde üç gün boyunca sular kesilecekti.
C) Şehrin ileri gelenleri önemli bir toplantı yapmış.
D) Odanın ortasındaki koltuğu köşeye itmiş.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

A) Eften püften sebeplerle kavga etmeyin artık!
B) Odadaki ıvır zıvır eşyalarını toplamalısın.
C) Gün içinde bu kadar abur cubur tüketmemelisin.
D) Evdeki oyuncaklarımı eski püskü bir kutuya kaldırdım.

9. “Göz” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içerisinde kullanılmıştır?

A) Emekli ikramiyesiyle memleketinde iki göz bir ev almış.
B) Yoğun kar yağışı, sürücülere saatlerdir göz açtırmıyordu.
C) Türkçe defterim sıranın gözünde kalmış olmalı.
D) Elindeki bidonlarla her gün suyun gözüne gidiyordu.

10. I. Zahmetsiz rahmet olmaz.
II. Öfke ile kalkan zararlar oturur.
III. Üzüm üzüme baka baka kararır.
IV. Keskin sirke küpüne zarar verir.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca aynı doğrultudadır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

11. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamlıdır?

A) Çocukların yeni yıldan beklentisi barış dolu bir dünyaydı.
B) Mutfaktan odaya mis gibi kokular geliyordu.
C) Akşama doğru bulutlar gökyüzünün rengini değiştirdi.
D) Gecenin yarısı çalılıkların oradan bir çıtırtı duyuldu.

12. Sınavın bitmesine üç aşağı beş yukarı 10 dakika kaldı.

Bu cümledeki altı çizili ifadenin anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Kardeşimin kumbarasından tamı tamına 550 lira çıktı.
B) Türkçe, 600 binin üzerinde kelimeye sahip bir dildir.
C) Giresun’a yaklaşık 150 kilometre yolumuz kaldı.
D) Bu akşam üç farklı yıldızla ilgili araştırma yapacağım.

1. “Terletmek” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Derse yetişmek için koşmak onu iyice terletti.
B) İş görüşmesindeki zor sorular beni epeyce terletti.
C) Hava sıcaklığının sık değişmesi camları terletti.
D) Hastalığı atmak için kendini güzelce terletti.
2. “Koyu” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?
- A) Metindeki bazı sözcükler dikkat çekmek için koyu yazılmış.
B) Kutlama programına koyu mavi bir takım elbiseyle geldi.
C) Kız isteme töreninde aileler arasında koyu bir sohbet başladı.
D) Mazot, benzine oranla daha koyu bir yakıttır.
3. “Doğru” sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Bir noktadan sonsuz doğru geçebildiğini öğrendik.
B) Gazeteciliğin en önemli koşulu doğru haber yapmaktır.
C) Şu işin doğrusunu en başından anlatın bakalım.
D) Yağmurlu havalarda araç kullanmaman daha doğru olur.
4. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi sesteş değildir?
- A) Bağdaki üzümlerin hepsini geçen hafta topladık.
B) Saç ve sakalındaki kırlar gün geçtikçe artıyor.
C) Yaz tatilini geçirmek için köye gitti.
D) Üç gün önce on bir yaşına girmiş.
5. Bizim orada düğünler yazın yapılır.
Bu cümledeki altı çizili sözcüğün anlamca karşıtı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?
- A) Bugün hava düne göre 5 derece daha soğuktu.
B) Güzün gelmesiyle ağaçların yaprakları döküldü.
C) Dünya Kupası maçları kış sezonunda yapılacaktı.
D) Kavurucu sıcaktan bunalanlar kendini yaylalara attı.
6. Dedem, her akşam yatmadan önce bize hikâye anlatırdı.
Aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki sözcüklerden birinin eş anlamlısı kullanılmıştır?
- A) İlçemizde düzenlenen öykü yarışmasında birinci oldum.
B) Bana masal anlatmayı bırak ve gerçekleri söyle.
C) Nasreddin Hoca fıkraları hem güldürür hem de düşündürür.
D) Yıl sonunda sahnelenecek tiyatro oyununda başrol oynuyorum.

7. “Düşmek” **sözcüğü**, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir bölüşme sonunda payına ayrılmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Kardan sonra yollar buz tutunca birçok kişi yürürken düştü.
- B) Bazı teknolojik ürünlerin fiyatı %20 düşmüş.
- C) Dağlık bölgede bir askerî helikopterin düştüğü söyleniyor.
- D) Dedem vefat edince babama bu fındık bahçesi düşmüş.

8. I. Zam görüşmelerinden olumlu bir netice çıktı.
II. Kiracımız gelecek ay evden çıkacakmış.
III. Balıkçılar denizin ortasında firtına çıktı.
IV. Müfettişler, hastanenin üst katlarına da çıkmış.
“Çıkmak” **sözcüğü**, numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

9. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamlıdır?

- A) Yemekte köfte ve patates kızartması verdiler.
- B) Günler geçtikçe sınav kaygısı daha da artıyor.
- C) Derste ailemizle ilgili bir resim çizdik.
- D) Pazardan aldığımız erikler çok ekşiydi.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) Yaşlı adam, ağır aksak adımlarla pazara gidiyordu.
- B) Yayla şenliğine büyük küçük herkes katılmıştı.
- C) Kalkınmamız için fabrikalar gece gündüz çalışmalıdır.
- D) Bu okulda acı tatlı birçok anım var.

11. I. Bu dertle nasıl başa çıkacağımı bilmiyordum.
II. Bu alayın başı Mehmet Albay’dır.
III. Başı dara düşünce hemen beni arardı.
IV. Kaç günahsızın başına çorap ördün?

Numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

12. “Dostun attığı taş baş yarmaz.” atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dostlarını olabildiğince çoğalt, düşmanlarını azalt.
- B) Dostun acı sözü veya sert davranışı insana ağır gelmez.
- C) İki dost arasındaki alışveriş dostluğu bozabilir.
- D) Komşular, en küçük şey için bile birbirlerine muhtaçtır.

1. Bir sözcüğün birden çok anlam ifade etmesine “çok anlamlılık” denir.

Aşağıda “bozulmak” sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir:

- Yiyeceğin kokması, yenilemeyecek duruma gelmesi
- Dağılmak, bozguna uğramak
- Taşıtların arızalanması

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisine “bozulmak” sözcüğü, verilen anlamlarının dışında bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Savaşın başında ordunun sağ kanadı bozulmuş.
- B) Arkamdan konuştuğunu duyunca sana bozuldum.
- C) Köye gitmek için bindiğimiz minibüs bozuldu.
- D) Ağzı açık kalan patates kızartması bozulmuş.

2. Aşağıda “çıkmaq” sözcüğünün kullanıldığı bazı cümleler verilmiştir:

- Kırılan kalemin mürekkebi kitap ve defterine de çıkmış.
- Elinde kalan renkli iplerden bana bir atkı çıkar mı?
- Mahalledeki kargaşa üç beş kendini bilmez yüzünden çıkmış.
- Pastanedeki kurabiyelerde sağlığa zararlı katkı maddeleri çıkmış.

“Çıkmaq” sözcüğü, bu cümlelerde aşağıdaki anlamlarının hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Meydana gelmek
- B) Bir inceleme, bir araştırma sonucu bulmak
- C) Bulaşmak
- D) Yerinden oynamak

3. Bilim, sanat, spor gibi çeşitli alanlarda belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere “terim anlamlı sözcükler” denir. Örneğin “nota” sözcüğü bir müzik terimidir.

Buna göre,

- I. Hasta, ameliyat öncesinde narkozla uyutuldu.
- II. Kütüphanedeki kitapların tozunu alıp hepsini düzenledik.
- III. Yazın sıcaklığında karpuzun yanında peynire bayılırım.
- IV. Akşamki konsere gitmek için annemden izin aldım.

cümlelerinin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamlıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. Balkonda asılı olan temiz çamaşırları topladı. Yanında getirdiği yeni yıkanmış çamaşırları da astı. Daha sonra da topladığı çamaşırları ütölemek için odaya götürdü.

Bu metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) Kıyafet
- B) Önce
- C) Eski
- D) Kirdi